

**ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРИВОРІЗЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ФАКУЛЬТЕТ № 2
КАФЕДРА ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН ТА БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**НОВЕЛИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА І АДМІНІСТРАТИВНОГО
СУДОЧИНСТВА**

Галузь знань 81 «Право»
Спеціальність 081 «Право»
Освітній рівень другий магістерський
Освітньо-професійна програма «Право»
Шифр за ОПІ: ОК 2.

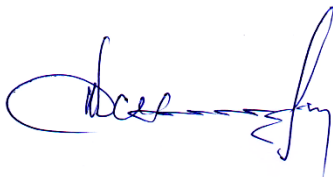
Мова навчання: українська

Кривий Ріг
2024 рік

Розробник:
НЕСТЕРЕНКО Катерина, доцент кафедри
державно-правових дисциплін, к.ю.н.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «05» 09. 2024 року

Завідувач кафедри

Руслан МИХАЙЛОВ

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми Право
«5»вересня 2024 року

Гарант ОПП

Ганна УСТИНОВА-БОЙЧЕНКО

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача
2024-2025		1	

1. ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Рік підготовки:	1-й	1-й
Семестр:	1-й	1-й
Кількість кредитів ЄКТС / годин	4 / 120	
Модулів:	1	
Змістових модулів:	1	
Лекції:	20 годин	10 години
Семінарські:	20 годин	10 години
Практичні:	-	-
Самостійна робота:	80	100 години
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено	
Підсумковий семестровий контроль:	залік	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1:3	1:5

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: надання здобувачам і здобувачкам вищої освіти знань щодо теоретико-правових категорій науки адміністративного права, новітніх тенденції щодо реформування адміністративного права, його системи, правових інститутів, підгалузей; формування вмінь та навичок у сфері реалізації адміністративного законодавства, правильного тлумачення та реалізації законодавчих норм у практичній діяльності органів публічної адміністрації.

Завданням **навчальної дисципліни** «Новели адміністративного права і адміністративного судочинства» є вивчення системи та інститутів адміністративного права України, визначення поняття, предмету, методів та джерел адміністративного права і процесу; аналіз та вивчення чинного адміністративного та адміністративно-процесуального законодавства України;

набуття навичок практичного застосування норм даної галузі права України під час вирішення конкретних адміністративно-правових спорів.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Міждисциплінарні зв'язки: «Новели адміністративного права і адміністративного судочинства» має тісні зв'язки з адміністративним правом і процесом, сімейним правом, трудовим правом, земельним правом, кримінальним процесом, господарським процесом, нотаріатом та іншими дисциплінами і спонукає до їх подальшого глибокого вивчення.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Навчальна дисципліна «Новели адміністративного права і процесу» спрямована на опанування наступних компетентностей:

Результати навчання дисципліни	Програмні результати навчання									
	PH 1	PH 2	PH 6	PH 7	PH 8	PH 11	PH 13	PH 14	PH 15	PH 16
Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання	+									
Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.		+								
Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.			+						+	+
Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.			+						+	
Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.				+					+	

Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.							+				
Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.							+		+	+	+

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с/з	п/з	інд	ср		л	с/з	п/з	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Тема 1. Сучасні наукові підходи щодо системи та змісту адміністративного права та адміністративного судочинства	14	2	2			10		2	2			10
Тема 2. Адміністративно-деліктне право в системі адміністративного права	14	2	2			10			2			10
Тема 3. Адміністративно-процесуальне право в системі адміністративного права: наукові підходи та сучасна практика	14	2	2			10		2				10
Тема 4. Актуальні питання надання адміністративних послуг органами публічної адміністрації	16	2	4			10			2			10
Тема 5. Сучасні аспекти проходження публічної служби.	16	4	2			10		2				10

Тема 6. Актуальні проблеми адміністративного судочинства в сучасних умовах	16	2	4			10		2			20
Тема 7. Теоретичні та практичні проблеми розгляду окремих категорій справ	16	4	2			10		2	2		10
Тема 8. Окремі процесуальні питання, пов'язані із виконанням судових рішень	14	2	2			10			2		20
Усього годин	120	20	20			80	120	10	10		100

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. Сучасні наукові підходи щодо системи та змісту адміністративного права та адміністративного судочинства

Публічна адміністрація. Соціальне призначення адміністративного права у сучасних умовах. Новітні підходи щодо предмету адміністративного права. Методи адміністративно-правового регулювання. Система адміністративного права. Адміністративний процес в системі адміністративного права. Співвідношення адміністративно-процесуального права і адміністративного процесу. Адміністративне судочинство: система та структура адміністративних судів. Предметна, територіальна та інституційна юрисдикція адміністративних судів. Процесуальні особливості розгляду окремих категорій справ: щодо проходження публічної служби; щодо оскарження рішень податкових органів; щодо оскарження рішень митних органів; щодо оскарження рішень органів примусового виконання; щодо оскарження рішень посадових осіб поліції; щодо оголошення результатів виборів.

ТЕМА 2. Адміністративно-деліктне право в системі адміністративного права

Місце адміністративно-деліктного права в системі публічного права. Система адміністративно-деліктного права. Теорія адміністративно-деліктного права. Зарубіжне адміністративно-деліктне право. Матеріальне адміністративно-деліктне право. Процесуальне адміністративно-деліктне право. Види адміністративних санкцій. Особливості адміністративної відповідальності спеціальних категорій фізичних осіб: реалії та доцільність встановлення. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб. Учасники адміністративно-деліктного процесу. Процедури адміністративно-деліктного процесу. Особливості адміністративних процедур щодо притягнення до адміністративної відповідальності за такі види правопорушень: особливості кваліфікації та оформлення матеріалів окремих категорій адміністративних правопорушень.

ТЕМА 3. Адміністративно-процесуальне право в системі адміністративного права: наукові підходи та сучасна практика

Методологія дослідження адміністративно-процесуального права в системі адміністративного права: наукові підходи та сучасна практика. Співвідношення адміністративно-процесуального права та адміністративного процесу. Адміністративний судовий процес, правові підстави та порядок його здійснення за Кодексом адміністративного судочинства України. Позасудові адміністративні процедури, правові підстави та порядок їх здійснення. Адміністративне судочинство. Адміністративна юстиція в європейських державах.

ТЕМА 4. Актуальні питання надання адміністративних послуг органами публічної адміністрації

Правова основа надання адміністративних послуг в Україні. Поняття адміністративних послуг. Ознаки надання адміністративних послуг. Місце адміністративних послуг в адміністративному праві. Характеристика закону України «Про адміністративні послуги». Сутність реєстру адміністративних послуг в Україні. Зарубіжний досвід надання адміністративних послуг в Україні. Особливості провадження з надання адміністративних послуг. Оцінювання якості надання адміністративних послуг. Принципи надання адміністративних послуг. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності з надання адміністративних послуг. Напрямки удосконалення процедур надання адміністративних послуг в Україні.

ТЕМА 5. Сучасні аспекти проходження публічної служби

Публічна служба: сутність та види. Класифікація посад публічних службовців. Обмеження при проходженні публічної служби. Антикорупційне законодавство та публічна служба

ТЕМА 6. Актуальні проблеми адміністративного судочинства в сучасних умовах.

Судова реформа: проблеми теорії та практики. Законодавство про адміністративне судочинство: проблеми кодифікації. Проблема забезпечення доступності правосуддя в адміністративному судочинстві та шляхи їх вирішення. Актуальні питання юрисдикції адміністративних судів із урахуванням практики Верховного Суду та ЄСПЛ.

Тема 7. Теоретичні та практичні проблеми розгляду окремих категорій справ

Особливості розгляду термінових справ. Вирішення спорів щодо правовідносин, пов'язаних з виборчим процесом чи процесом референдуму. Нюанси розгляду справ щодо реалізації права на свободу мирних зібрань. Особливості проваджень інших категорій термінових справ.

Тема 8. Окремі процесуальні питання, пов'язані із виконанням судових рішень

Основні положення виконання судових рішень в адміністративних справах. Законодавчі шляхи врегулювання проблемних питань, що виникають під час виконання судових рішень. Судовий контроль за виконанням судових рішень в адміністративних справах. Визнання протиправними рішень, дій чи бездіяльності, вчинених суб'єктом владних повноважень - відповідачем на виконання рішення суду.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання;
- проблемно-пошукові методи навчання;
- активні методи навчання.

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

5.2.1. Поточне оцінювання знань Здобувачів на денній та заочній формах здобуття вищої освіти в Університеті здійснюється за 4-бальною системою, де 5 балів відповідає оцінці «відмінно», 4 бали відповідає оцінці «добре», 3 бали відповідає оцінці «задовільно», 0 балів відповідає оцінці «незадовільно».

5.2.2. Підсумкове/семестрове оцінювання знань Здобувачів за результатами вивчення освітніх компонент на денній та заочній формах здобуття вищої освіти в Університеті здійснюється за 100-бальною уніфікованою системою, яка поширюється на всі навчальні дисципліни незалежно від обсягу та тривалості викладання. Розподіл балів за формами організації освітнього процесу наведений в таблиці (див. Таблицю 1).

Таблиця 1. Розподіл балів за формами організації освітнього процесу.

Денна форма	Заочна форма
Аудиторна робота – 40 балів	Аудиторна робота – 20 балів
Самостійна робота – 20 балів	Самостійна робота – 40 балів
Залік/екзамен – 40 балів	Залік/екзамен – 40 балів
Усього за навчальну дисципліну – 100 балів	Усього за навчальну дисципліну – 100 балів

5.2.3. Для денної форми навчання поточна успішність (кількість балів) Здобувачів за аудиторну роботу (на семінарських та практичних заняттях) визначається за такою формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 8 =$$

поточна успішність (кількість балів) Здобувачів за аудиторну роботу (на семінарських та практичних заняттях), для яких оцінювання результатів навчання здійснюється за контрольними нормативами, визначається за такою формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість нормативів за семестр за аудиторну роботу}} * 8 =$$

Коефіцієнт максимально можливого балу за аудиторну роботу, який для денної форми навчання складає 8, визначається шляхом ділення максимального балу за аудиторну роботу на максимально можливу оцінку ($40/5=8$).

Розподіл 20 балів за самостійну роботу визначається рішенням кафедри з урахуванням змісту запропонованих у методичних рекомендаціях завдань на її виконання.

5.2.4. Для заочної форми навчання поточна успішність (кількість балів) Здобувачів за аудиторну роботу (на семінарських та практичних заняттях) визначається за такою формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

поточна успішність (кількість балів) Здобувачів за аудиторну роботу (на семінарських та практичних заняттях), для яких оцінювання результатів навчання здійснюється за контрольними нормативами, визначається за такою формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість нормативів за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

Коефіцієнт максимально можливого балу за аудиторну роботу, який для заочної форми навчання складає 4, визначається шляхом ділення максимального балу за аудиторну роботу на максимально можливу оцінку ($20/5=4$).

Розподіл 40 балів за самостійну роботу визначається рішенням кафедри з урахуванням змісту запропонованих у методичних рекомендаціях завдань на її виконання.

5.2.5. Підсумковий контроль – залік складається Здобувачами в обов'язковому порядку.

– 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

– 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

– 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

– 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок
82–89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками
75–81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною

			кількістю суттєвих помилок
67–74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків
60–66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям
35–59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля)

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / Галунько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.
2. Адміністративне право : підручник / Ю.П. Битяк (кер. авт. кол.), В.М. Гаращук, В.В. Богущкий та ін.; за заг. ред. Ю.П. Битяка, В.М. Гаращука, В.В. Зуй. Харків : Право, 2010. 624 с.
3. Адміністративне право України. Академічний курс. Том 1. Загальна частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). Київ: Видавництво «Юридична думка», 2004. 584 с.
4. Мельник Р.С., Бевзенко В.М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. К.: Ваіте, 2014. 376 с.
5. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галунька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
6. Бородін І.Л. Адміністративне право України : підручник / І.Л. Бородін. К.: Алерта, 2019. 548 с.

Додаткові джерела

1. Міжнародні стандарти прав людини у правоохоронній діяльності: практикум / Боняк В.О., Завгородній В.А., Перепьолкін СМ., Філянїна Л.А., Христова Ю.В. Дніпропетровськ: ДДУВС. 2014. 284 с.
2. Науково-практичний коментар розділу IV «Повноваження поліції» та V

«Поліцейські заходи» Закону України «Про Національну поліцію» / Т.П. Мінка, Р.В. Миронюк, В.А. Глуховець та ін. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. Харків: Право, 2016. 178 с.

3. Логвиненко Б.О. Взаємодія поліції та суспільства на засадах партнерства в діяльності підрозділів превентивної діяльності: метод. рек. / Б.О. Логвиненко, І.С. Кравченко. Дніпро: ДДУВС, 2018. 20 с. (Бібліотека працівника Національної поліції).

4. Кравченко І.С. Правові підстави та порядок виявлення та документування адміністративних правопорушень, пов'язаних із корупцією: метод. рек. / І.С. Кравченко, Б.О. Логвиненко, А.А. Манжула. Дніпро: ДДУВС, 2016. 44 с.

5. Організація роботи дільничних офіцерів поліції в об'єднаних територіальних громадах на засадах партнерства: метод. рекомендації. / Д. В. Голобородько, Б.О. Логвиненко, М.А. Очеретяний, А.О. Собакарь. Дніпро: ДДУВС, 2019. 68 с.

6. Адміністративне деліктне законодавство: Зарубіжний досвід та пропозиції реформування в Україні. Автор-упорядник О.А. Банчук. Київ: Книги для бізнесу, 2007. 912 с.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

2. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 р. № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15/page>.

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-X. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

4. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402- VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

5. Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 р. № 3674-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>.

6. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.

7. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.

8. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. № 794- VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>.

9. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>.

10. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.

11. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр>.

12. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/5076-17>.

13. Про статус суддів: Закон України від 15.12.1992р. № 2862-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2862-12#Text>.

14. Про затвердження Положення про порядок функціонування окремих підсистем (модулів) Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи: рішення ВРП від 17.08.2021р. № 1845/0/15-21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1845910-21#Text>.

Інформаційні ресурси

1. Інформаційно-телекомунікаційна система «МІА:Освіта». URL: <https://osvita.dnuvs.ukr.education/md/course/view.php?id=14>

2. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>

3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

4. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Національної поліції України. URL: <https://www.npu.gov.ua/>